

Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG

2024, 27(2), 5-6

DOI: 10.4467/2543859XPKG.24.008.22473

WPROWADZENIE

Introduction

Karol Kowalczyk

Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Al. Kraśnicka 2D, 20-718 Lublin

e-mail: karol.kowalczyk@mail.umcs.pl

<https://orcid.org/0000-0002-6998-0815>

Cytacja: Kowalczyk K., 2024, Wprowadzenie, *Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG*, 27(2), 5-6.

Z satysfakcją przekazujemy Państwu tom zamykający dwudziesty siódmy rok wydawania czasopisma „Prace Komisji Geografii Komunikacji PTG”. W zeszycie drugim znalazło się sześć artykułów nadesłanych przez przedstawicieli ośrodków naukowych z Polski i Czech (w kolejności spisu treści): Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Ostrawskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Szczecińskiego i Uniwersytetu Wrocławskiego. W niniejszym tomie większą popularnością cieszą się zagadnienia związane z transportem osobowym niż towarowym, w szczególności te dotyczące publicznego transportu zbiorowego. Sektor towarowy reprezentuje natomiast tylko jedna praca.

Artykuł autorstwa Ady Wolny-Kucińskiej wpisuje się w szeroki nurt badań nad wpływem pandemii COVID-19 na funkcjonowanie poszczególnych działów gospodarki. Autorka, stosując m.in. analizę wskaźnikową, zbadała oddziaływanie ograniczeń oraz „tarcz pomocowych”, wprowadzanych w związku z kryzysem

pandemicznym, na kondycję finansową wybranych krajowych przedsiębiorstw świadczących usługi poza-miejskich przewozów autobusowych – PKS „Polonus” w Warszawie i PKS „Nova” w Białymstoku. Na uwagę zasługuje uwzględnienie średnio- i długofalowych efektów kryzysu, przejawiających się zaobserwowaną optymalizacją ofert przewozowych.

Autorami drugiego artykułu, napisanego w języku angielskim, są Anna Brdulak, Grażyna Chaberek-Kałużniak i Jacek Jagodziński. Tekst odnosi się do problemu dyfuzji innowacyjnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie indywidualnym w obliczu wyzwań związanych z polityką klimatyczną Unii Europejskiej. Przedmiotem analizy jest dynamika w zakresie wdrażania mobilności opartej na pojazdach zasilanych wodorem. Oprócz zbadania dotychczasowych zmian w tej dziedzinie, autorzy zaprezentowali interesujące prognozy rozwoju rynku pojazdów wodorowych. Symulacje przeprowadzone dla obszaru Europy oparte zostały na różnych modelach dyfuzji, korzystających

z funkcji krzywej S. Predykcję, w przypadku dziewięciu wybranych państw europejskich, wykonano z zastosowaniem modelu Bassa.

Martin Bárta w swojej pracy skupił się na infrastrukturalnym wymiarze elektromobilności w kontekście obsługi transportem publicznym obszarów zurbanizowanych. Autor, bazując m.in. na danych przestrzennych OpenStreetMap, zbadał 113 integralnych systemów transportowych korzystających z trakcji elektrycznej. Wziął pod uwagę sieci trolejbusowe (w tym obsługiwane pojazdami hybrydowymi), sieci tramwajowe i sieci metra, działające w siedmiu państwach Europy Środkowej: Niemczech, Szwajcarii, Austrii, Polsce, Czechach, Słowacji i Węgrzech. W badaniu scharakteryzowano przestrzenne wzorce rozmieszczenia sieci elektrycznego transportu publicznego względem układu jednostek NUTS i LAU na różnych poziomach.

Artykuł Radosława Bula zawiera godną uwagi prognozę wpływu budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) na dostępność i zasięg oddziaływania portów lotniczych w Polsce. Poziom bazowy według stanu na 2023 r. odniesiony został do sytuacji prognozowanej na 2040 r. Autor przeanalizował zmiany dostępności czasowej, stosując metodę izochronową. W ocenie zasięgu oddziaływania poszczególnych portów lotniczych wykorzystano model probabilistyczny Huffa. Praca wskazuje, że realizacja szeregu inwestycji drogowych i kolejowych, poprawiających dostępność CPK, może przyczynić się do centralizacji obsługi potoków pasażerskich kosztem marginalizacji lotnisk regionalnych.

Mikołaj Paśko wraz z Tadeuszem Bocheńskim, na podstawie badań terenowych przeprowadzonych w gminach należących do Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego, dokonali oceny poziomu integracji kolejowego transportu pasażerskiego z innymi środkami transportu. Czynne stacje i przystanki kolejowe w obrębie SOM zinwentaryzowane zostały pod kątem możliwości odbywania podróży o charakterze mul-

timodalnym. Opublikowane wyniki dotyczą stanu aktualnego. Planowane uruchomienie Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej oraz modernizacja linii nr 409 w kierunku Berlina przyczynią się do otwarcia na badanym obszarze dodatkowych 26 punktów dostępu do pasażerskiego transportu kolejowego. Zasadne więc będzie wykonanie analogicznych badań po oddaniu tych inwestycji do użytku.

Ostatni z artykułów stanowi efekt prac badawczych czteroosobowego zespołu pod kierunkiem Mateusza Smolarskiego. Problematyka kolejowego transportu towarowego, pomimo dużego znaczenia w przewozach ładunków masowych i transporcie intermodalnym, jest rzadziej wybierana przez geografów komunikacji aniżeli zagadnienia dotyczące sektora pasażerskiego. Autorzy, mierząc się z problemem ograniczonego dostępu do danych, podjęli się niełatwego zadania jakim jest ocena funkcjonowania bocznic kolejowych w systemie transportu kolejowego na Dolnym Śląsku. Infrastruktura dodatkowa w postaci bocznic to kluczowe ogniwo zapewniające zakładom produkcyjnym i obiektom magazynowym podłączenie do systemu. Praca prezentuje wyniki inwentaryzacji 95 bocznic według stanu na 2024 r. W ich kategoryzacji uwzględniono m.in. aktualny status (czynne bądź nieczynne), pełnioną funkcję i rodzaj transportowanego towaru.

Kolegium Redakcyjne „Prac Komisji Geografii Komunikacji PTG” życzy Państwu udanej i inspirującej lektury. Zapraszamy jednocześnie do publikowania kolejnych artykułów na łamach naszego czasopisma.

Karol Kowalczyk

© 2024 Karol Kowalczyk – Open Access Article Covered by Licensed: Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)